

երկրաշարժին յիշատակութիւնը ունի նաև ուրիշ և՛-
ւետարան մը, առանց ամսաթիւը ճշգրիտ, սակայն
միշտ հաստատելով, որ Լեւոգ Ուրբաթ գիշերը պա-
տահած է (տես Յուցակ Վասպուրականի, էջ 268-269)։

Այս հանելուկը կը լուծէ, ըստ իս, Պրոֆ. Հրաչ-
եայ Աճառեանի ցուցակագրած ձեռագիրի մը յիշատա-
կարանը (տես Յուցակ Հայերէն Ձեռագրաց Քաւրիզի,
Վիէննա, 1910, էջ 103), որ իբր թէ 1646ին գրուած
է, մինչ 1648ին գրուած պէտքէ ըլլայ (Ռ. Ա. Ղէ թուա-
կանը Ռ. և Ղէ կարգացուած է)։ Այս յիշատակարանին
հեղինակը Վասպուրականի զանազան աղէտներուն
թուումը կ'ընէ և անոնց կարգին հետեւեալ ուշագրաւ
տողերը կը գրէ. «Եւ դարձեալ երկու ամաւ մինչ ի
յայս ամս, որ եմք ի մեջ նոր կրկին ասուածասաս
բարկութիւն սփռեցաւ յաշարհս հայոց վասն անթուելի
մեղաց իմաց, մանաւանդ Վանայ քաղաքին գեղարեւի-
քն, եւ յոսսնայ մինչ ի Խոշաք, զի ի յաւագ մեծի
Ուրբաթի գիշեր յոյսն ի Շաբաթ որ եր Զասիկ ևս-
ւած բարկացաւ, եւ շարժեաց գերկիր ի բազում տե-
ղիս եւ այն որ ի Վան եւ յոսսան շարժեաց՝ մարդ ոք
չէր տեսեալ եւ ոչ ի պատմութեանց լուեալ զի ոչ վանք
մնաց, ոչ քաղաք, ոչ գիւղ եւ ոչ ալ շինութիւն զի
Խ (= 40) եկեղեցի Վանայ բոլոր մինչ ի Հայկաձոր
ի հիմանց փլան այն հրաւի աւրն եւ սաւզ ամին քը-
րիստոնէից եւ զաւերումն ջանց եւ բարձրաւեհն ապա-
րանից եւ զմնացեալ մարդ, կին եւ տղայ եւ անասուն
որ ի ջան հողի տակն մնացին՝ չկարացաք իմանալ եւ
գիր արկանել՝ զի անթիւ եր, բայց նորա միայն է գիտե-
լի որ արար զնա վասն մեղաց մերոց։»

Ոչ մէկ տարակոյս ուրեմն, թէ երկրաշարժը
երկու տարի տեւած է։